

สรุปผลการวิจัยและทดสอบสมมุติฐาน

จากการวิเคราะห์เนื้อหาของเพลงปลุกใจทั้งหมดที่ผ่านมาทำให้เราทราบถึงแนวทางของเนื้อหาเพลงปลุกใจตั้งแต่แรกเริ่มจนถึงปัจจุบัน โดยเน้นตั้งแต่ปี 2475-2525 ส่วนในระยะหลังปี 2525 นั้นได้กล่าวถึงอย่างรวม ๆ โดยไม่ได้นำเนื้อหาเพลงมาวิเคราะห์ด้วย ทั้งนี้เนื่องจากข้อมูลมีอยู่เป็นจำนวนมาก และเพลงปลุกใจที่เกิดขึ้นหลังปี 2525 นั้นมีจำนวนมาก ทั้งยังแยกปะปนอยู่ตามเพลงประเภทอื่น ๆ อีกมาก เช่น เพลงไทยสากลทั่ว ๆ ไป เพลงประจำหน่วยงานของเอกชน เพลงประจำกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม และเพลงประจำหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ โดยเฉพาะในระดับที่ต่ำกว่ากรมและเพลงระดับกองกำลังที่เกิดขึ้นใหม่ อีกมากมาย เช่น ส.อ.ร.ค. (สตรีอาสาสมัครรักษาดินแดน) กลุ่มประมงกับความมั่นคงของชาติ อส. ทหารพราน ฯลฯ ซึ่งเป็นเพลงปลุกใจที่น่าจะได้มีการวิเคราะห์ต่อไปในภายหน้า

แนวทางของเนื้อหาเพลงปลุกใจตั้งแต่ปี 2475 เป็นต้นมาเน้นได้แก่การวิเคราะห์ออกเป็นช่วง ๆ โดยในช่วงปี 2475 - 2480 ได้กล่าวถึงความเป็นมาของเพลงชาติไทยซึ่งเป็นเพลงปลุกใจที่มีความสำคัญสูงสุดในฐานะที่เป็นการแสดงถึงความเป็นชาติไทย โดยได้กล่าวถึงที่มาของเพลง ตลอดจนเนื้อเพลงที่มีการแก้ไขหลายต่อหลายครั้งอย่างละเอียด และพิจารณาถึงแนวทางเนื้อหาของเพลงปลุกใจในช่วงนี้ ซึ่งมีอยู่หลายประเด็นที่ได้รับการเน้น เช่น ความรักคือชาติ การคำนึงถึงความเป็นชาติ ในแง่ของเผ่าพันธุ์ เชื้อชาติ ประวัติศาสตร์ การเน้นให้ต่อสู้ป้องกันชาติ ทำงานเพื่อทำนุบำรุงประเทศให้เจริญรุ่งเรือง ตลอดจนการลดความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ลง ต่อมาในช่วง พ.ศ. 2481 - 2487 ได้แสดงให้เห็นถึงการตอบสนองต่อสถานการณ์สงครามอินโดจีน สงครามโลก ตลอดจนการที่ญี่ปุ่นขอเดินทัพผ่านประเทศไทย ที่มีปรากฏในเพลงปลุกใจ รวมทั้งการเน้นการสร้างชาติเพื่อให้ทัดเทียมกับชาติอื่น ๆ การเน้นทางด้านวัฒนธรรมเพื่อต่อต้านวัฒนธรรมของญี่ปุ่น การเน้นความรักชาติ รักเผ่าพันธุ์ คำนึงถึงความเป็นไทย ชักชวนประชาชนให้มีความพร้อมที่จะช่วยชาติ สนับสนุนรัฐบาลในนโยบายต่าง ๆ โดยแบ่งให้เห็นทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ในช่วงปี 2490 - 2500 ที่ยังคงเน้นความรักชาติเพื่อตอบสนองต่อการขยายตัวของ

ลัทธิคอมมิวนิสต์ การมีสัญลักษณ์ใหม่ที่เน้นคือ ธงไตรรงค์ การเร่งส่งเสริมพลังของชาติ ให้สมบูรณ์ทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม เพื่อตอบโต้ต่อการขยายตัวของ ลัทธิคอมมิวนิสต์และความขัดแย้งภายในชาติ ช่วงปี 2500 - 2506 ที่มีการใช้เพลง ปลุกใจน้อย เพราะความมีบารมีของผู้นำ (จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์) ในขณะนั้นก็นิยมใช้ บุคคลสภาพ บารมี โดยการปราศรัยและให้คำขวัญต่าง ๆ แทนการใช้เพลงปลุกใจ การเกิดมีเพลงปลุกใจที่กล่าวถึงหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐตลอดไปจนถึงหน่วยย่อย ๆ และ บุคคลสำคัญ ๆ ทางการเมือง ช่วงปี 2505 - 2516 ที่สถาบันพระมหากษัตริย์กลับมา มีบทบาทในการผลิตเพลงปลุกใจออกมา ซึ่งมีส่วนช่วยในเสถียรภาพของรัฐบาลในขณะนั้น รวมถึงข้อสังเกตต่าง ๆ ที่น่าสนใจสำหรับเพลงปลุกใจในช่วงนั้น ช่วงปี 2516 - 2519 เกิดเพลงปลุกใจที่เป็นผลสะท้อนของเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 การเกิดเพลงเพื่อชีวิต ก่อนปี 2516 และกระแสการต่อต้านเพลงเพื่อชีวิตในเพลงปลุกใจที่ออกมาระยะหลังรวมถึง การเปลี่ยนแปลงของแนวทางเพลงเพื่อชีวิตที่กลับมาสู่ลักษณะของ เพลงสะท้อนสังคมที่สอดแทรก การปลุกใจให้รักชาติลงไปด้วย จนมวลช่วงสุดท้ายคือปี 2520 - 2525 ที่เพลงปลุกใจมีความ หลากหลายในเนื้อหามากขึ้น แต่ยังคงเน้นถึงความรักชาติ ทำให้เราทราบถึงแนวทาง ของเพลงที่เปลี่ยนแปลงในการ เน้นความสำคัญต่าง ๆ และแนวทางที่เพลงปลุกใจยังคงรักษาไว้ เหมือนเดิมโดยเปลี่ยนแปลงในรายละเอียดไปตามสถานการณ์ การพยายามที่จะหลีกเลี่ยง การใช้คำเก่า ๆ ที่จำเจทำให้จำนวนเพลงมีความหลากหลายมาก

และต่อมาได้พิจารณาถึง จังหวะทำนองและการใช้เครื่องดนตรีที่มีการพัฒนาขึ้นมา เรื่อย ๆ การนำเอาหลักการที่ถูกทอดทิ้งตามทฤษฎีดนตรีมาใช้มากขึ้นในเพลงปลุกใจตลอดจน การใช้เครื่องดนตรีชนิดใหม่ ๆ เสริมแต่งให้เพลงปลุกใจมีความน่าฟังขึ้นทั้งยังได้พิจารณาถึง การสื่อเพลงปลุกใจถึงประชาชน ซึ่งแสดงถึงการใช้เพลงปลุกใจที่ผสมปนเปกันไปทั้งเก่า และใหม่ การเลือกเปิดเพลงปลุกใจตามนโยบายรัฐบาล หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ในบทที่ 3 ได้วิเคราะห์ถึงการใช้คำในเพลงปลุกใจโดยเปรียบเทียบการใช้คำในเพลงปลุกใจทั้ง 3 ระดับ ที่แสดงให้เห็นถึงการใช้คำเป็นจำนวนมากในความหมายเดียวกัน ตลอดจนการเลือกใช้คำ ผสมคำขึ้น เป็นกลุ่มคำที่มีความหมาย เน้นเฉพาะเรื่องรววไปตามเนื้อหาของแต่ละเพลง แต่ละสมัย และในบทที่ 4 ก็ได้แสดงให้เห็นถึงสิ่งต่าง ๆ ที่ถูกอ้างถึงบ่อยในเพลงปลุกใจ และการกล่าวถึงในแง่ไหน โดยพิจารณาจากจำนวนคำที่ใช้ในเพลง แสดงให้เห็นถึงการเน้น ที่อะไรในสมัยไหนจากการมองภาพรวมของเพลงปลุกใจอีกครั้งหนึ่ง และพิจารณาไปถึง

ประโยชน์ของเพลงปลุกใจในการเอื้ออำนวยต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยและส่งเสริมการพัฒนาทางการเมือง โดยเทียบกับทฤษฎีในทางรัฐศาสตร์ ผลของการวิเคราะห์นี้ ทำให้สามารถสรุปความสำคัญของการมีเพลงปลุกใจได้ดังนี้คือ

1. มีความพยายามที่จะใช้เพลงปลุกใจเพื่อส่งเสริมการพัฒนาทางการเมือง โดยการปรับปรุงข้อบกพร่องของเพลงปลุกใจในหลาย ๆ เรื่อง เช่น การกล่าวถึงโครงสร้างของอำนาจทางการเมืองแบบประชาธิปไตย การเน้นความสำคัญของประชาชน การชักชวนให้มีส่วนร่วมทางการเมืองที่ปรากฏในเพลงหลังปี 2525 ซึ่งที่จริงแล้วเป็นการเริ่มบรรจุสิ่งเหล่านี้ไว้ในเพลงปลุกใจตั้งแต่ช่วงหลัง 14 ตุลาคม 2516 อีกทั้งรูปแบบใหม่ของเพลงปลุกใจที่แฝงมาในเพลงไทยสากลธรรมดาที่ได้รับความนิยมทั่วไปในปัจจุบัน ซึ่งได้แสดงในบทที่ 3

2. มีความพยายามที่จะใช้เพลงปลุกใจเพื่อส่งเสริมเสถียรภาพของรัฐบาล โดยพิจารณาจากการสนับสนุนการปกครองของเพลงปลุกใจในยุคแรก ๆ การชักชวนให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐ โดยเฉพาะในช่วงสมัย "เชื้อผู้นำชาติพ้นภัย" ตลอดจนการชักชวนให้รักชาติ สามัคคีกัน ในช่วงสมัยรัฐบาลจอมพลถนอม กิตติขจร ที่แม้ว่าจะไม่ได้เป็นผู้ใช้เพลงปลุกใจโดยตรง แต่เพลงปลุกใจก็อาจมีส่วนช่วยกระตุ้นระดมเสถียรภาพของรัฐบาลอยู่บ้าง ซึ่งแสดงไว้ในบทที่ 3 นอกจากนี้ การที่เรามีเพลงปลุกใจที่ชักชวนให้มีส่วนร่วมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้าผสมกับการมีส่วนร่วมมีส่วนทำให้ระบบการเมืองไม่มั่นคงได้ เพราะยังมีความไม่เอียงในการขอใช้อำนาจเด็ดขาดอยู่ แต่จากการที่เพลงปลุกใจเน้นวัฒนธรรมทางการเมืองในส่วนที่เน้นการมีส่วนร่วมในระยะหลัง ก็อาจมีส่วนช่วยให้เกิดเสถียรภาพต่อระบบการเมืองได้

3. มีความพยายามที่จะใช้เพลงปลุกใจเพื่อช่วยสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามนโยบายของรัฐ หากรัฐบาลมีนโยบายที่ต้องการชักชวนให้ประชาชนปฏิบัติในเรื่องใดแล้ว มีเพลงปลุกใจออกมาชักชวนด้วย เพลงปลุกใจก็มีส่วนช่วยเป็นอย่างมากที่จะกล่อมเกล่าให้เกิดความคิดที่จะปฏิบัติตามนโยบายเหล่านั้น เช่น การชักชวนให้สวมหมวก กินกล้วยเตี๊ยะ แดงตัวดี มีวัฒนธรรม ฯลฯ ในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม เรื่องอำนาจนั้น ผลสำเร็จของการชักชวนส่วนหนึ่งอาจเกิดขึ้นจากเพลงปลุกใจในยุคนั้นก็ได้อีก

4. มีความพยายามที่จะใช้เพลงปลุกใจ เพื่อช่วยในการอบรมกล่อมเกลாதองสังคม (Socialization) ได้แก่เพลงปลุกใจที่ใช้ในหมู่เยาวชนของชาติ ซึ่งมีใช้อยู่ในหลายระดับ เช่น ระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษา มัธยม จนถึงมหาวิทยาลัย ตลอดจนเพลงประจำกลุ่มย่อยต่าง ๆ เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ฯลฯ เป็นความพยายามที่จะอบรมกล่อมเกล่าให้เป็นคนมีทัศนคติ ความเชื่อและค่านิยมตามที่ประเทศชาติหรือสังคมต้องการได้

5. มีความพยายามที่จะใช้เพลงปลุกใจ เพื่อช่วยลดความขัดแย้งระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมจากการเน้นถึงความเป็นไทย ความเป็นเชื้อชาติเผ่าพันธุ์เดียวกัน อยู่ร่วมแผ่นดินเดียวกัน ฯลฯ ทำให้ช่วยลดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ได้ นอกจากนี้เพลงประจำกลุ่มต่าง ๆ ก็เน้นถึงความเป็นชาติร่วมกันอยู่แล้ว อันช่วยให้เกิดความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ทำให้ความขัดแย้งที่มีอยู่ลดลง หรือป้องกันมิให้เกิดความขัดแย้งภายในสังคมขึ้นได้

6. มีความพยายามที่จะใช้เพลงปลุกใจ เพื่อช่วยในการระดมสรรพกำลัง (Mobilized) ประชาชนเพื่อผลประโยชน์ต่อการค้าเนื้องานของระบบการเมือง ขึ้นอยู่กับว่าระบบการเมือง จะรู้จักเลือกใช้เพลงปลุกใจเหล่านี้ได้อย่างไร และใช้มากพอหรือไม่ ทั้งนี้เพราะเป็นธรรมชาติของเพลงปลุกใจอยู่แล้วที่จะต้องชักชวนให้กระทำอย่างใดอย่างหนึ่งหรือให้เกิดความรู้สึกนึกคิดอย่างใดอย่างหนึ่ง

7. มีความพยายามที่จะใช้เพลงปลุกใจ เพื่อเร้าใจให้เกิดความฮึกเหิม คลายความเหน็ดเหนื่อย ช่วยให้เกิดความเฟลิกเฟลีน ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากต่อกิจการทหาร เช่น การเดินทัพ การฝึก การรบ ตลอดจนการฝึกอบรมอาสาสมัครต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการด้านความมั่นคงของชาติ

แสดงให้เห็นว่าเพลงปลุกใจมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อระบบการเมือง โดยเฉพาะสำหรับประเทศไทยขึ้นอยู่กับว่าเพลงปลุกใจเหล่านี้จะสามารถชักชวนประชาชนได้มากเพียงใด เป็นที่น่าสังเกตว่าประเทศเรามีเพลงปลุกใจใช้เป็นจำนวนมาก และอาจเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในประเทศไทยมีลักษณะที่เป็นแบบเฉพาะตัวไม่เหมือนกับประเทศกำลังพัฒนาโดยทั่วไป เช่น การมีเพลงปลุกใจเป็นจำนวนมาก และหลากหลายที่เน้นถึงความเป็นไทย ความสามัคคี อาจทำให้การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในประเทศไทยไม่ค่อยมีความรุนแรงก็ได้ เป็นต้น และจากการวิเคราะห์เนื้อหาเพลงปลุกใจทั้งหมดที่ผ่านมาทำให้พบนิยสำคัญที่แฝงเร้นอยู่ในเพลงปลุกใจหลายประการด้วยกัน ซึ่งนำมา

ผู้การทดสอบกับสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ในตอนแรกดังนี้คือ

1. ในจำนวนรัฐบาลทั้งหมดที่ผ่านมาของไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2475 เป็นต้นมา รัฐบาลของจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นรัฐบาลที่ใช้เพลงปลุกใจในการระดมสรรพกำลัง (Mobilized) ประชาชนมากที่สุด

สมมุติฐานข้อนี้เป็นจริง ตามที่ได้แสดงไว้ในบทที่ 3 ที่กล่าวถึงเนื้อหาของเพลงปลุกใจ ในช่วงสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ทั้ง 2 ช่วง ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีเพลงปลุกใจออกมาชักชวนให้ประชาชนปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลมากที่สุด นับตั้งแต่ปี 2475 มาจนถึงปี 2525 และมีเพลงปลุกใจในยุคสมัยนี้หลายเพลงที่ยังคงใช้ต่อมาจนถึงปัจจุบันนี้ เช่น เพลงต้นตระกูลไทย รักเมืองไทย ตื่นเถิกไทย ฯลฯ เป็นต้น นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นโดยตารางแสดงจำนวนเพลงที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงปีซึ่งแสดงไว้ในบทที่ 5 ตารางที่ 1 ซึ่งหากรวมสมัยที่จอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี หลังปี 2481 - 2487 และปี 2490 - 2500) จะเท่ากับมีเพลงปลุกใจเกิดขึ้นในช่วงนี้ถึง 110 เพลง จากเพลงระบับชาติทั้งหมด 294 เพลง

2. มีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของจังหวะ ทำนอง และการใช้เครื่องดนตรีในเพลงปลุกใจไทยมากกว่าที่จะมีการเปลี่ยนแปลงในเนื้อหาของเพลง

สมมุติฐานข้อนี้ก็จริง จากการแสดงให้เห็นในบทที่ 3 ถึงแนวทางของเนื้อเพลงว่าส่วนใหญ่ก็ยังคงวนเวียนอยู่ในเรื่องของความรักชาติ ภูมิใจในชาติ เน้นการต่อสู้เพื่อรักษาชาติไว้ การเน้นถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นเกิดขึ้นในสมัยหลังปี 2525 ซึ่งเป็นแนวทางที่เปลี่ยนไป แต่ก็ยังคงเน้นในความรักชาติและได้แสดงให้เห็นว่า จังหวะ ทำนอง และการใช้เครื่องดนตรีนั้นได้เปลี่ยนแปลงปรับปรุงเรื่อยมา คือแม้ว่าจะใช้จังหวะมาร์ชเหมือนเดิม แต่รายละเอียดในจังหวะมาร์ชนั้นผิดไปจากเดิมมากจนในสมัยหลัง ๆ นั้น เพลงปลุกใจก็เปลี่ยนแปลงไปเป็นการใช้จังหวะเพลงซอรรวมค้ำที่ค่อนข้างจะเร็วขนาดปานกลาง (Moderato) ซึ่งดูไม่เหมือนจังหวะมาร์ชเลยแต่สังเกตได้ว่าเพลงเหล่านี้ หากนำมาร้องโดยไม่ใช้เครื่องดนตรีประกอบก็ยังสามารถ ปรบมือให้จังหวะได้อย่างง่ายดาย นี่คือ ส่วนที่แสดงถึงจังหวะมาร์ชที่มีอยู่ในเพลงนั้น ๆ นั้นเอง ในค่านทำนองนั้นก็มีการปรับปรุงตลอดมาให้ความถูกต้องตามทฤษฎีดนตรีมากขึ้น และจากการที่เพลงปลุกใจส่วนใหญ่ควรมีทำนองสั้น ๆ ที่จดจำได้ง่าย ทำให้ทำนอง เพลงปลุกใจมีความหลากหลายมากขึ้นไปอีก และการใช้เครื่องดนตรีนั้นก็มีการปรับปรุงใช้เครื่องดนตรีที่ทันสมัยขึ้น ประกอบกับเอกชน

เริ่มเข้ามามีบทบาทในการผลิตเพลงปลุกใจมากขึ้น จากการเข้าร่วมในกลุ่มต่าง ๆ รวมทั้งนักแต่งเพลงและศิลปินต่าง ๆ ก็มีการรวมกลุ่มทางสังคมอย่างหลากหลายทำให้เพลงปลุกใจมีการพัฒนาการใช้เครื่องดนตรีสมัยใหม่ไปด้วยพร้อม ๆ กับการพัฒนาการใช้เครื่องดนตรีในเพลงไทยสากลทั่ว ๆ ไป นอกจากนี้ในการเลือกตัวผู้ขับร้องก็มีส่วนที่ทำให้ทำนองเพลงมีความเปลี่ยนแปลงอย่างหลากหลายเพราะคงกลัวแล้วในเรื่องผู้แต่งเพลงว่า ผู้แต่งทำนองมีอิทธิพลต่อการเลือกตัวผู้ขับร้องเป็นอย่างมากและเดิมนั้นเรามักใช้นักร้องเพื่อร้องเพลงปลุกใจอยู่ไม่กี่คน แต่ต่อมาการเลือกนักร้องได้กว้างขวางขึ้นเพราะเทคนิคของการบันทึกเสียงทำให้สามารถเลือกตัวผู้ขับร้องที่จะมาเป็นแบบฉบับของเพลงได้มากขึ้น ซึ่งผลสะท้อนให้ทำนองเพลงมีความหลากหลายมากขึ้นด้วย ในขณะที่เนื้อหาของเพลงยังคงเน้นให้รักชาติ และยังคงมีการเน้นถึงด้านต่าง ๆ ที่เคยกล่าวถึงมาแล้วในอดีต เช่น เชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ ดินแดน อาณาเขต ฯลฯ จึงสรุปได้ว่าการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของจังหวะ ทำนอง และการใช้เครื่องดนตรี ในเพลงปลุกใจไทยมากกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงในเนื้อหาของเพลง

3. ลักษณะของอำนาจนิยมมีในเพลงปลุกใจที่ผู้แต่งเป็นทหารมากกว่าเพลงที่ผู้แต่งเป็นพลเรือน

สมมุติฐานข้อนี้ไม่เป็นจริง และผู้วิจัยขอปฏิเสธเนื่องจากไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างผู้แต่งกับลักษณะอำนาจนิยมในเพลง เนื่องจากเพลงปลุกใจแต่ละเพลงมีผู้แต่งร่วมกันตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปเสมอ และจากการที่ทำนองเพลงบังคับการใช้คำในเพลงมาก ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขเนื้อเพลงหลายครั้งหลายหน ลักษณะอำนาจนิยมของผู้แต่ง (ถ้ามี) ก็ไม่อาจแสดงออกมาในเพลงปลุกใจได้อย่างชัดเจน ยิ่งไปกว่านั้นยังพบว่า มีเพลงเป็นจำนวนมากที่เป็นผลงานร่วมของผู้แต่งที่เป็นทั้งทหารและพลเรือน หรือเพลงปลุกใจที่แต่งโดยพลเรือนที่มีอดีตเป็นทหาร หรือมาเป็นทหารในภายหลังก็มีอยู่เป็นจำนวนมาก จึงไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างผู้แต่งกับเนื้อหาของเพลงมากนัก เนื้อหาของเพลงกลับไปมีความสัมพันธ์กับแกนสาร (Theme) ของเพลงมากกว่า ซึ่งได้กล่าวแล้วในตอนต้นของบทที่ 3

4. เนื้อหาของเพลงปลุกใจไทยส่วนใหญ่จะชักจูงให้ประชาชนยอมรับในอำนาจของรัฐบาลมากกว่าจะสนับสนุนให้มีส่วนร่วมในการปกครอง

สมมุติฐานข้อนี้เป็นจริงสำหรับเพลงปลุกใจในช่วงปี 2475 - 2525 เพราะการสนับสนุนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองนั้นปรากฏอยู่ในเพลงปลุกใจที่เกิดขึ้นหลังปี 2525 โดยเพลงในช่วงปี 2475 - 2525 นั้นส่วนใหญ่เป็นการชักชวนให้กระทำอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะช่วงแรก ๆ จนถึงปี 2516 หลังปี 2516 จึงเริ่มเกิดมีการสนับสนุนให้เข้ามามีส่วนร่วมปรากฏขึ้นในเนื้อหาของเพลงปลุกใจแต่ก็มีอยู่น้อย ส่วนใหญ่ยังคงเป็นเพียงการแสดงถึงโครงสร้างของอำนาจของระบบการเมือง เช่น การแสดงถึงสิทธิเสรีภาพโดยความหมาย การมีส่วนร่วมในทางการเมือง เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย การประกันสิทธิโดยรัฐธรรมนูญ เป็นต้น แต่ถ้าคิดถึงส่วนใหญ่ของเพลงปลุกใจตั้งแต่ช่วงปี 2475 - 2525 แล้วเนื้อหาของเพลงมักเป็นการชักจูงให้กระทำอย่างใดอย่างหนึ่งโดยแสดงเหตุผลในการชักชวนไว้ด้วย หากพิจารณาถึงเหตุผลเหล่านี้ในทางความเป็นจริงแล้วก็คือข้ออ้างของรัฐบาลในแต่ละสมัยนั่นเองก็เท่ากับเป็นการชักจูงให้ประชาชนยอมรับในอำนาจของรัฐบาลด้วยเหตุผล แต่ก็ไม่ได้สนับสนุนให้เข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองปกครองสำหรับเหตุผลของการชักชวนในเพลงปลุกใจหลังปี 2525 นั้นมีทั้งที่ชักชวนให้เข้ามามีส่วนร่วมโดยตรงและที่เป็นเหตุผลธรรมดาแต่อิงไว้ด้วยการชักชวนให้เข้ามามีส่วนร่วมหรือแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมยกตัวอย่าง เช่น การชักชวนให้รักชาติและทำงานเพื่อชาติ ในเนื้อหาของเพลงช่วงปี 2475 - 2525 จะชักชวนให้ทำงานเพื่อเป็นการทำให้ชาติเจริญไปด้วยเหตุผลที่ชักชวนก็คือ ทำงาน เพราะต้องการให้ชาติเจริญ แต่เพลงสมัยหลังปี 2525 จะให้เหตุผลแนวใหม่ว่าทำงานเพราะทุกคนมีส่วนร่วมในการทำให้ชาติเจริญ ทุกคนมีสิทธิแก้ไขหากไม่ถูกต้อง เหตุผลเหล่านี้ไม่ปรากฏมีมากนักในเพลงปลุกใจช่วงปี 2475 - 2525 ดังนั้นเนื้อหาของเพลงปลุกใจไทยส่วนใหญ่ (ก่อนปี 2525 ซึ่งเท่ากับเพลงที่วิเคราะห) จะชักจูงให้ประชาชนยอมรับในอำนาจของรัฐบาลมากกว่าจะสนับสนุนให้มีส่วนร่วมในการปกครอง อนึ่งในการพิจารณาถึงเพลงปลุกใจกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในบทที่ 5 นั้นจำเป็นต้องอ้างถึงเพลงในระยะหลังปี 2525 เพราะเป็นระยะหัวเดี้ยวหัวต่อที่สำคัญของการเปลี่ยนแปลงแนวเพลงปลุกใจ แต่หากคิดจำนวนกับเพลงปลุกใจเก่า ๆ ตั้งแต่ปี 2475 มานั้นการชักจูงให้ยอมรับอำนาจรัฐบาลก็ยังคงมีมากกว่า

5. ถ้ามีนโยบายใดที่รัฐบาลต้องการให้ประชาชนปฏิบัติและเป็นนโยบายที่

กระทบกระเพื่อนถึงชีวิตประจำวันของประชาชนก็จะมีเพลงปลุกใจออกมาแนะนำชักจูงด้วย

สมมุติฐานข้อนี้เป็นจริงโดยพิจารณาได้จากเพลงปลุกใจที่ชักชวนให้ร่วมกันสร้างชาติโดยวิธีการต่าง ๆ ดังกล่าวในบทที่ 3 แสดงให้เห็นว่าเมื่อมีนโยบายที่ต้องการให้ประชาชนปฏิบัติแล้วก็มีเพลงปลุกใจออกมาชักชวนด้วยอย่างชัดเจน ในสมัยหลัง ๆ อาจเห็นได้ไม่ชัดเจนนักแต่ถ้าพิจารณาถึงการเปิดเพลงปลุกใจตามสื่อมวลชนต่าง ๆ แล้วก็พบได้ว่าหากรัฐบาลต้องการชักชวนประชาชนให้ปฏิบัติอย่างไรก็จะเน้นการเปิดเกี่ยวกับเรื่องเหล่านั้น เช่นการชักชวนให้ซื้อสินค้าไทย ก็เปิดเพลงปลุกใจที่มีเนื้อหาชักชวนให้นิยมในสินค้าไทย เป็นต้น

6. เพลงในระดับชาติมีความผูกพันกับประวัติศาสตร์ และวีรชนไทยมากกว่าเพลงในระดับกองทัพที่ผูกพันอยู่กับสภาพการรบของแต่ละเหล่าทัพเป็นส่วนใหญ่

สมมุติฐานข้อนี้เป็นจริงโดยพิจารณาจากคุณค่าที่เสนอหรือตอกย้ำในเพลงปลุกใจไทยแล้วพบว่าเพลงระดับชาติให้ความสำคัญกับวีรชน เน่าพันซ์และความยิ่งใหญ่ของชาติในประวัติศาสตร์เป็นส่วนใหญ่ ส่วนเพลงในระดับกองทัพให้ความสำคัญกับวีรชนอยู่น้อยมาก และเพลงในระดับกองทัพให้ความสำคัญกับการรบ การต่อสู้ไว้ในอันดับแรกเลยทีเดียว การให้ความสำคัญกับวีรชนในเพลงระดับชาตินั้นผูกพันอยู่กับประวัติศาสตร์ของวีรชนแต่ละท่านเป็นส่วนใหญ่เพื่อให้จดจำไว้เป็นตัวอย่างก็เท่ากับว่าเป็นการแสดงถึงความผูกพันกับประวัติศาสตร์และวีรชนของชาติมากกว่าเพลงในระดับกองทัพที่ให้ความสำคัญกับการรบ การต่อสู้เป็นอย่างมาก

การวิเคราะห์เนื้อหาของเพลงปลุกใจในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมเนื้อเพลงปลุกใจไว้ในภาคผนวก ห้า เล่ม เพื่อให้เห็นแนวทางของเพลงที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างชัดเจนหากต้องการดูรายละเอียดและเพื่อให้สะดวกต่อการค้นคว้าวิจัยต่อไปข้างหน้าในการที่เพลงปลุกใจไทยเคยมีข้อบกพร่องที่ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับกระบวนการของประชาธิปไตย เช่น รัฐสภา การเลือกตั้งผู้แทน ฯลฯ และในภายหลัง (หลังปี 2525) ก็ได้มีการแต่งเพลงปลุกใจชักชวนให้ไปเลือกตั้ง ซึ่งให้เห็นถึงบทบาทหน้าที่ของผู้แทนราษฎรให้เห็นความสำคัญของรัฐสภา ก็เท่ากับเป็นการแก้ไขข้อบกพร่องในเพลงปลุกใจไปได้ และเพลงปลุกใจก็ยังคงมีบทบาทอยู่ในสังคมเมืองไทยต่อไป หากรัฐบาลให้ความเอาใจใส่ เพลงปลุกใจจะมีประโยชน์เป็นอย่างมากต่อการอบรมกล่อมเกลาจิตใจประชาชนให้เห็นคล้อยตาม ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับรัฐบาลจะต้องมีการพัฒนาเป็นประชาธิปไตยไปทั่ว จึงจะสามารถ

ใช้เพลงปลุกใจที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ ให้เกิดประโยชน์แก่หรือผู้ผลิตเพลงปลุกใจในแนวใหม่นี้
ออกมาเองเพื่อช่วยในการพัฒนาทางการเมือง ในแง่ของวัฒนธรรมทางการเมืองแบบ
ประชาธิปไตย